

Nemzeti Akkreditálási Rendszer

Új akkreditálási tevékenységek, megfelelőségértékelési rendszerek és szabvány áttérések szabályzata

NAR-35

3. kiadás

Jóváhagyta:	Bodroghelyi Csaba főigazgató-helyettes
-------------	---

Készítésért felelős:	Dr. Szegő József főosztályvezető
Tartalmi összhang vizsgálat:	Tőke Hajnalka minőségirányítási vezető
Jogi megfelelőség:	dr. Kanyó Krisztina Lilla jogi referens

Módosítások jegyzéke

Módosítás dátuma	Kiadás	Módosított terület
	MÓDOSÍTÁS OKA, VÁLTOZÁS TAPTALMA	
2016. 08. 22.	Kiadás 1	
	Új akkreditálási tevékenységek felvétele és a megfelelőségértékelési rendszerek szabályzata	Első kiadás
2018. 05. 31.	Kiadás 2	
	Az ISO/IEC 17011:2017 szabvány követelményei szerint átdolgozás	A dokumentum teljes tartalmi és formai revíziója
2019. 02. 05.	Kiadás 3	
	Szabványáttérés esetén 3 hónap működést kell igazolni.	4.4.2.

Tartalom

1.	A szabályozás célja.....	4
2.	Személyi és tárgyi hatály	4
3.	Fogalm meghatározások	4
4.	A szabályozás leírása.....	5
4.1.	NAH politikája új akkreditálási tevékenység és megfelelőségértékelési program felvétele esetén	5
4.2.	Új akkreditálási tevékenység felvétele	7
4.2.1.	Az új akkreditálási területek igényeinek fogadása, kötelezettségek felmérése	7
4.3.	Új megfelelőségértékelési program felvétele	8
4.3.1.	Új megfelelőségértékelési program felvételének folyamata.....	9
4.3.2.	A MÉP-okra vonatkozó követelmények.....	10
4.3.3.	A megfelelőségértékelési rendszerek értékelése	11
4.3.4.	Együttműködés az EA-val és más nemzetközi akkreditáló testülettel	11
4.4.	Akkreditálási követelmények megváltozása	12
4.4.1.	NAH feladatai az áttérési időszakra	12
4.4.2.	Az akkreditáltak feladatai az áttérési időszakra.....	13
5.	Kapcsolódó szabályzatok és jogszabályok	13
6.	Mellékletek	13
7.	Formanyomtatványok	13

1. A szabályozás célja

Ez a szabályzat meghatározza az NAH politikáját, eljárását a tevékenysége bővítésére, megfelelőségértékelési rendszerek értékelésére és szabvány áttérések kezelésére. Az akkreditálási terület kiterjesztésére új igények felmerülésekor és az akkreditálási követelmények megváltozásakor kerülhet sor. A szabályozás a harmonizált megközelítést kívánja elősegíteni az akkreditáló testület, az akkreditált szervezetek és a megfelelőségértékelési programok tulajdonosai, valamint az egyéb érdekelt felek között.

2. Személyi és tárgyi hatály

A szabályzat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (a továbbiakban: NAH) akkreditálási területének kiterjesztését szabályozza új akkreditálási tevékenység és új megfelelőségértékelési program felvétele esetére. Megkülönböztetünk megfelelőségértékelési rendszert (system) és megfelelőségértékelési alrendszert vagy *sémát* (scheme). Ebben a szabályzatban a rendszer-alrendszert a program kifejezéssel használjuk.

A szabályzat tartalmazza az akkreditálás alapjául szolgáló követelmények (szabványáttérések) változásakor szükséges lépéseket, tevékenységeket is.

Ez a dokumentum az akkreditációt kérő szervekre vagy az akkreditált szervezetekre alkalmazandó. Vonatkozhat továbbá azokra a rendszer-tulajdonosokra/rendszer-menedzserekre is, akik akkreditált megfelelőségértékelő testületeket kívánnak igénybe venni a megfelelőségértékelési tevékenység elvégzésére.

3. Fogalommeghatározások

A szabályzat tárgyát képező fogalmak a MSZ EN ISO/IEC 17000, MSZ EN ISO/IEC 17065, MSZ EN ISO/IEC 17067, ISO/IEC 17011 szabványokban és az EA-1/06 A-AB, EA-1/22 A-AB előírásokban közzétettek, valamint az alábbiakban szereplő kifejezések és meghatározások érvényesek.

Akkreditálási tevékenység

Az akkreditáló testület tevékenysége, amely szerint egy megfelelőségértékelést végző szervezet (továbbiakban: MÉT) megfelelőségértékelési programját (továbbiakban: MÉP) minősíti a European Accreditation EA-1/06 A-AB dokumentumában a 2. szinthez (EA MLA Level 2) tartozó, illetve a 2015. évi CXXIV. akkreditálásról szóló törvényben (továbbiakban: Natv.) felsorolt területeken.

Rendszertulajdonos (program tulajdonos) (PT)

A PT egy olyan azonosítható szervezet, aki kifejlesztette a MÉP-ot és felelős a rendszer tervezésért, fejlesztésért.

Példák lehetséges program tulajdonosra:

- szabványosító szervezetek
- megfelelőségértékelő szervezetek – (MÉT-ek)
- olyan szervezetek, melyek a MÉT által nyújtott szolgáltatásokat használják,
- olyan szervezetek, akik megveszik vagy eladják a megfelelőségértékelési tevékenységeket;
- gyártók vagy egyesületek, aki kifejlesztették a saját megfelelőségértékelési rendszerüket.

Megfelelőségértékelési program (MÉP)

A megfelelőségértékelési program egy dokumentált és a nyilvánosság számára elérhetővé tett követelményeket tartalmazó dokumentum, amely az alábbi tartalmi elemeket tartalmazza:

- a megfelelőségértékelés tárgya, pl.: termék, folyamat, szolgáltatás, rendszer, személyzet,
- azon követelmények, melyekkel szemben a megfelelőséget értékelik,
- a módszer, ami alapján a megfelelőséget meghatározták, pl. vizsgálat, ellenőrzés vagy auditálás, és bármely olyan tevékenység, ami a megfelelőséget biztosítja,
- bármely az PT által a MÉT-tel szemben meghatározott követelmény és bármely speciális alkalmazás vagy értelmezés/magyarázat, ha alkalmazható,
- Az ISO/IEC 17011 bármely speciális alkalmazása vagy értelmezése/magyarázata, ha alkalmazható.

Rendszer speciális követelmények az akkreditáló testületek számára

A PT által az ISO/IEC 17011 szabvány bármely követelményének speciális alkalmazása egy sajátos MÉP-ra (pl. speciális kompetencia kritérium a minősítőknél, értékelési kritérium, speciális részletek az értékelő jelentésben stb.). Ezek nem mondhatnak ellent vagy nem zárhatnak ki semmilyen követelményt, amelyeket az ISO/IEC 17011 szabvány, 765/2008 EU rendelet, EA/ILAC/IAF kötelező dokumentumok tartalmaznak. E követelmények elfogadásáról szóló végleges döntést nemzeti szinten a NAH, vagy több nemzetet érintő esetekben az EA közgyűlése hozza meg.

Rendszer speciális követelmények a MÉT-ek számára

Az PT határozza meg a MÉT számára a speciális, egyedi követelményeket. Ezek nem lehetnek ellentétesek vagy nem zárhatják ki az akkreditációs szabványban foglalt követelményeket.

A MÉT PT általi elismerése

PT általi elismerés azt jelenti, hogy az PT elfogadja a MÉT által kiadott tanúsítványokat és jelentéseket, azért, hogy megerősítse, hogy a vizsgálat vagy kalibrálás eredménye, egy termék, egy folyamat, egy szolgáltatás, egy rendszer, vagy egy személy megfelel a MÉP követelményeinek. Ennek eredményeként, a MÉT képes a MÉP által lefedett megfelelőség értékelési tevékenységet végezni vagy joga van használni a PT védjegyét.

MÉP önértékelés

A MÉP akkreditálás követelményeknek való megfelelőségértékelése a PT vagy a MÉT által.

4. A szabályozás leírása

4.1. NAH politikája új akkreditálási tevékenység és megfelelőségértékelési program felvétele esetén

A NAH Magyarország nemzeti akkreditáló szervezete. Tevékenységét a 765/2008 EK rendelet, valamint a nemzeti akkreditálási törvény szerint végzi Magyarországon. Mivel az akkreditálási tevékenység kiterjesztésének, kibővítésének jelentősége új akkreditálási tevékenységekkel az utóbbi időben egyre fontosabbá vált, ezért a NAH, mind a gazdasági, mind pedig az egyéb érdekelt felek által megfogalmazott igény jelentkezése esetén támogatja ezek bevezetését. Új akkreditálási és megfelelőségértékelési programok akkreditálásba történő felvételével, a NAH minél szélesebb körben kívánja erősíteni a bizalmat az akkreditálás iránt.

Ezzel kapcsolatban a NAH az alábbi szempontokat fogalmazza meg:

1. A NAH alapvetően harmonizált szabványok alapján akkreditálja a megfelelőségértékelési szervezeteket. Új akkreditálási tevékenységet, amelyre megfelelő harmonizált szabványt dolgoztak ki, a NAH akkreditálási tevékenységi programjában kínál fel.
2. Csak akkor vesz fel a NAH új akkreditálási tevékenységet vagy megfelelőségértékelési programot, ha a program, illetve tevékenység iránti igény és szükséglet igazolt, biztosított.
3. A NAH támogatja a szabványosítás eszközt új akkreditálási tevékenység vagy megfelelőségértékelési program felvételével, hogy az érdekelt felek minél nagyobb arányú bevonását biztosíthassa.
4. A NAH új akkreditálási tevékenység vagy megfelelőségértékelési program felvételének döntésekor pártatlanul és minden behatástól mentesen jár el.
5. Az áruk EU-n belüli és világviszonylatban történő szabad mozgásának elősegítése érdekében támogatja új hazai vagy nemzetközi megfelelőségértékelési program felvételét.
6. A NAH törekszik arra, hogy ezeket az új akkreditálási tevékenységeket, illetve megfelelőségértékelési programokat átláthatóan és hatékonyan értékelje és vezesse be.
7. A NAH az új akkreditálási tevékenység vagy megfelelőségértékelési program felvételét, az akkreditálási tevékenységének kiterjesztését más európai akkreditáló szervezettel és az EA-val folytatott megfelelő információcsere alapján, valamint az erre vonatkozó EA szabályai (EA 1/06 A-AB, EA-1/22 A-AB) szerint végzi.
8. A NAH eleget tesz az ISO/IEC 17011 szabvány erre vonatkozó követelményeinek.

Új akkreditálási tevékenység vagy megfelelőségértékelési program felvételének szükségessége több okból kifolyólag történhet:

1. Törvényi, jogszabályi alapon (nemzeti és/vagy európai), amely az eddig nem akkreditáltan megkövetelt tevékenység végzése esetén előírja az akkreditált státusz meglétét (pl.: UV védelmi rendelet, GDPR rendelet stb.).
2. Új megfelelőségértékelési szabvány megjelenésével (pl.: ISO 14065, ISO 45001, MSZ EN ISO 17034).
3. A megfelelőségértékelési tevékenység szabványokkal történő konkretizálásával egyes specifikus szakterületen (pl.: ISO 50001, EN 9104, ISO/TS 22003)
4. Programtulajdonosok révén új saját megfelelőségértékelési program akkreditálásba történő felvételi igényével (pl.: British Reatil Consortium, PEFC).
5. A megfelelőségértékelő szervezetek új megfelelőségértékelési programjának megjelenésével (különös tekintettel a terméktanúsító szervezetekre, folyamatokra és szolgáltatásokra, személytanúsító szervezetekre).

Megkülönböztetünk új akkreditálási tevékenységet és megfelelőségértékelési programot, amelyek tárgyát képezik a NAH akkreditálási tevékenysége kibővítésének, kiterjesztésének.

4.2. Új akkreditálási tevékenység felvétele

A MÉT számára az általános követelményeket az adott harmonizált akkreditálási követelmény szabvány mondja meg, ez képezi az alapját annak, amely szerint a NAH az akkreditálást az egyes kategóriákban végzi.

Egy új akkreditálási tevékenységet egyrészt a jogszabályalkotó, másrészt a nemzetközi akkreditálásban érintett szervezetek (EA, ILAC, IAF) kezdeményezhetik.

Azon új akkreditálási tevékenységek akkreditálhatóságának vizsgálatát, amelyek nem harmonizált szabványokon alapulnak, az EA, IAF és/vagy ILAC végzi. Ezen vizsgálatok eredményét a NAH is átveszi.

A NAH együttműködik szabványosítási szervezetekkel, csakúgy, mint az EA, ILAC és IAF grémiumaival új akkreditálási tevékenységek kidolgozásában, azok elfogadásában. Az új akkreditálási tevékenységeit a NAH felajánlja az érdekelt felek számára. Amennyiben egy multilaterális egyezmény egy új akkreditálási tevékenység kölcsönös elismerését hozza be az akkreditálás területére, a NAH kérelmezi az aláírását ennek az egyezménynek és aláveti magát –amennyiben szükséges- az erre vonatkozó szakértői értékelési eljárásnak.

Az alábbi folyamatlépéseket veszi figyelembe a NAH új akkreditálási tevékenység bevezetésekor:

1. Információ és egyeztetés az Akkreditálási Tanáccsal az új akkreditálási tevékenységről.
2. A NAH kompetenciájának elemzése, hogy kivitelezhető-e az akkreditálási tevékenység bővítése az erőforrások figyelembevételével.
3. Szükség esetén együttműködés nemzeti és/vagy nemzetközi grémiumokban az új akkreditálási tevékenység akkreditálásba való felvételét illetően.
4. Szükség esetén egy vagy több új szakmai bizottság létrehozása a szakmai és az akkreditálási szabályok kialakítása érdekében.
5. Az új akkreditálási tevékenységhez kapcsolódó hatóságok és más szervek bevonása (szükség esetén) az alkalmazandó szabályok kialakítása miatt.
6. Az értékelő csoport (a továbbiakban: ÉCS) új akkreditálási tevékenységgel érintett területtel történő bővítése új szakértőkkel, minősítőkkal.
7. NAH érintett munkatársainak és az ÉCS érintett tagjainak képzése.
8. Új akkreditáló bizottsági tag(ok) felvétele (szükség esetén) az új akkreditálási tevékenységre.
9. Az új akkreditálási tevékenység felvétele és közzététele.
10. Multilaterális egyezmény aláírásának kérelmezése a kölcsönös elismerés érdekében az új akkreditálási tevékenységi területre.

4.2.1. Az új akkreditálási területek igényeinek fogadása, kötelezettségek felmérése

Új igények jelentkezhetnek:

- a. Jogszabályok változásakor,
- b. Szabványok változásakor,
- c. Egyéb EA, ILAC, IAF dokumentumok változásakor,
- d. Egyéb piaci szereplők igényéből adódóan.

Az új akkreditálási területekre vonatkozó információkat a NAH főigazgató-helyettese gyűjti és a főosztályvezetők bevonásával elemzi.

A teljesítéshez szükséges feltételekről beszámoló készül mely alapján a főigazgató és a főigazgató-helyettes dönt arról, hogy a NAH felvállalja az új területre való felkészülést.

Új területek bevezetésekor a NAH vizsgálja a kérelem befogadhatóságát. Amennyiben a NAH a kérelem benyújtásakor annak elbírálására nem rendelkezik a megkövetelt felkészültséggel (minősítővel vagy szakértővel) a NAH főosztályvezetője az eljárást végzéssel a minősítő, szakértő rendelkezésre állásáig, de legfeljebb 3 hónapra felfüggeszti. Az eljárás felfüggesztésének időtartama a NAH ügyintézési idejébe nem számít be.

4.3. Új megfelelőségértékelési program felvétele

A bevezetendő, új megfelelőségértékelési programot illetően a NAH az EA-1/22 A-AB követelményeinek betartásával vizsgálja, hogy egy új megfelelőségértékelési program alapvetően felvehető-e az akkreditálási tevékenységek közé.

Azokat az új MÉP-kat, amelyeket a jogszabályalkotó hozott, a NAH felveszi akkreditálási tevékenységei közé.

Azokat az új MÉP-kat amelyeket az EA, IAF, ILAC vagy egy másik akkreditáló testület értékelt (MLA), a NAH újra már nem értékeli, hanem elismeri a már meghozott vizsgálat eredményét és dönt annak felvételéről.

Azokat az új MÉP-kat amelyeket érdekvédelmi szövetségek, csoportok, tanúsító szervezetek, gyártók vagy egyéb szervezetek ún. „magánérdekű” MÉP-jait a NAH aláveti az akkreditálásba történő felvételük vizsgálatának, értékeli azt, és dönt az új program felvételéről. Az ilyen „magánérdekű” igényként felmerült új megfelelőségértékelési program felvételét a szervezetnek kérelmezni kell. A NAH a megfelelőségértékelési program tulajdonosoknak figyelmébe ajánlja az EA-1/22 A-AB előírásait.

Az akkreditálásban érdekelt felek új igényei az alábbi módokon jelentkezhetnek új MÉP bevezetésére:

- a) A jogilag szabályozott területen a kormányzat hatóságai jogszabályokat vezetnek be termékek jóváhagyásáról (beleértve a szolgáltatásokat is) a biztonság, az egészségvédelem, a környezetvédelem, valamint a megtévesztés megakadályozása vagy a piaci verseny tisztességessége céljából;
- b) A jogilag nem szabályozott (piaci) területen számos iparág vezethet be – részben egyes gazdasági egységeken belül, részben az egész ágazatra kiterjedően – megfelelőségértékelési és jóváhagyási rendszereket, amelyek célja egy minimális műszaki színvonal elérése, az összehasonlítás lehetővé tétele, valamint azonos versenyfeltételek biztosítása.

A megfelelőségértékelési rendszerekre alkalmazandó követelmények akkreditációs szabványokon (EA 1/06 A-AB 3. szint szabványai), valamint a vonatkozó EA-, IAF- és ILAC-iránymutatásokon, valamint a NAH szabályzatain alapulnak. Az EA-1/22 A iránymutatást ad a megfelelőségértékelési rendszerekről. Általában ajánlott, hogy a rendszer tulajdonosai az ISO/CASCO megfelelőségértékelési eszközkészlet dokumentumaiban megadott útmutatást használják a megfelelőségértékelési rendszer tervezésekor.

4.3.1. Új megfelelőségértékelési program felvételének folyamata

Az alábbiak szerint, nyomon követhetően történik az új megfelelőségértékelési program felvétele:

1. A programtulajdonos kérelme az új megfelelőségértékelési program akkreditálhatóságának vizsgálatára.
2. Minden információt és dokumentumot, amely szükséges az új program értékeléséhez és a felvételtől hozott döntéséhez a kérelmezőnek kell a NAH számára rendelkezésre bocsátania.
3. A programtulajdonosok által megadandó információkat az EA 1/22 A-AB előírás tartalma szerint kell benyújtani.
4. A programtulajdonos számára a keretfeltételeket és a követelményeket az EA 1/22 A-AB előírás tartalmazza.
5. A program vizsgálatába és értékelésébe mind külső (Akkreditálási Tanács, Szakmai Bizottság), mind pedig belső grémiumok segítségével (Pl.: Akkreditáló Bizottság, Szakmai Tanácsadó Testület), hatóságokat, illetve egyéb érdekelt feleket is bevonhat. Azokra a programokra, amelyek nemzeti szinten alkalmaznak az „Együttműködés az EA-val és más nemzetközi akkreditáló testülettel” szakaszban leírtak a relevánsak.
6. A NAH konzultál az érdekelt felek képviselőivel a kérelem befogadása előtt.
7. A NAH megvizsgálja, hogy rendelkezésre állnak-e a szakértelmet biztosító erőforrásai.
8. Döntés az új megfelelőségértékelési program felvételéről. A döntésben az Akkreditálási Tanács véleményét is ki kell kérni. A végső döntést a NAH főigazgatója hozza meg.
9. Kérelmező értesítése a döntésről és a döntés közzététele a NAH honlapján.
10. Szükség esetén együttműködés szakmai bizottságokkal, hogy kialakíthatók legyenek az együttesen kezelendő szakmai és akkreditálási szabályok, követelmények.
11. Szükség esetén együttműködés nemzeti és/vagy nemzetközi grémiumokban az új program felvétele vonatkozásában.
12. Értékelő csoport bővítés az új programnak megfelelő szakértővel, minősítővel.
13. A NAH munkatársainak és az ÉCS tagjainak képzése. Szükség esetén képzések indításával felkészül az értékelésre. Ehhez külső támogató személyek, szervezetek szolgáltatásait is igénybe veszi. A képzésben az ISO/IEC 17011 szabvány ezen szabályozással összefüggő követelményei kiemelten szerepelnek.
14. Új AB tagok keresése, bevonása (ha szükséges) illetve meglévő AB tag kinevezése.
15. Az új program felvétele a NAH akkreditálási tevékenységei közé.
16. A NAH nyilvántartást vezet az egyes MÉP-okban az érdekelt felekről és azok változásairól.

Ha a NAH akár jogszabály változásból, vagy piaci érdeklődés hiányából fakadóan úgy dönt, hogy felfüggeszti vagy megszünteti egy MÉP szerinti akkreditálást akkor

- a) kikéri az érdekelt felek véleményét,
- b) megvizsgálja, hogy a RT-kal kötött szerződéseinek eleget tegyen (felmondás),
- c) honlapján közleményben értesíti az érdekelt feleket,
- d) lefolytatja a külső kommunikációt,
- e) nyilatkozik a kiadott akkreditálások érvényességéről,

- f) ha helyette új MÉP-ot vezet be, akkor az átállás szabályait közzéteszi.

A NAH az érdekelt felekkel való konzultációról és annak eredményéről jegyzőkönyvet vesz fel és megőrzi azt.

A MÉP-kal kapcsolatos képzések, tréningek oktatási anyagainak összeállításához felhasználjuk az EA bizottsági ülésein elhangzottakat is. A képzéseken az ÉCS tagjai, az Akkreditáló Bizottság döntéselőkészítő tagja és a NAH illetékes belső személyzete vesz részt.

4.3.2. A MÉP-okra vonatkozó követelmények

Kompetencia és pártatlanság

- Minden MÉP-ot olyan személyeknek kell készíteniük, akik bizonyíthatóan képesek erre a feladatra.
- Ez a kompetencia magában foglalja mind a szakterület, mind pedig a megfelelőségértékelési eljárás ismeretét.
- Meg kell határozni, hogy milyen kompetencia szükséges az új rendszer alkalmazására a MÉT (beleértve az irányítás, döntéshozatal és igazgatás személyzetét is) megfelelőségértékelési tevékenységet végző személyeknek.
- A kompetenciát a kérelem benyújtása előtt ki kell értékelni és be kell mutatni az akkreditálási eljárás során.

Piaci támogatás

Bizonyítékot kell adni a rendszer piaci elfogadásáról. A PT-nak képesnek kell lennie a releváns érdekelt felektől érkező MÉP piaci támogatásának bizonyítékai - különösen a végfelhasználók (például a fogyasztók vagy az ipar) - bemutatására. Minden érdekelt felet konzultálni kell és bizonyítékokkal kell szolgálnia a konzultációról.

MÉP validálása (érvényesítése)

A MÉP-ot a PT-nak a NAH-hoz való benyújtás előtt érvényesíteni kell. Az érvényesítés megkívánja, hogy a rendszer sikeresen teljesítsen egy vizsgálati időszakot, bemutatva, hogy a rendszer megvalósítható és összhangban van a rendszer tulajdonos szándékaival és elvárásaival. Az érvényesítési dokumentációnak tartalmaznia kell:

- a program céljának leírása;
- a rendszer követelményeinek leírása;
- a rendszer meghatározott céljainak teljesítésére megállapított követelmények megfelelőségének elemzése;
- a követelmények teljesítésének meghatározásához alkalmazandó módszerek leírása;
- a megfelelőségértékelési tevékenységre vonatkozó döntés (beleértve az alkalmazandó megfelelőségértékelési szabvány azonosítását is);
- a kiválasztott megfelelőségértékelési tevékenység megfelelőségének elemzését.

4.3.3. A megfelelőségértékelési rendszerek értékelése

A megfelelőségértékelési rendszerek értékelése során két lehetőség létezik:

1. a rendszer egy akkreditálandó vagy egy akkreditált szervezet tulajdonát képezi; ebben az esetben a MÉT a PT vagy
2. a rendszer egy olyan szervezet (rendszergazda) tulajdonában van, amely a rendszere elfogadását kéri.

1. lehetőség: a MÉT tulajdonban lévő rendszerek

A rendszert a kezdeti értékelés vagy az akkreditált státusz területének kiterjesztése során értékeli a NAH. Egy ilyen értékelés előtt, amely a legtöbb esetben magában foglalja a megfelelőségértékelési tevékenység megfigyelését, kérelmezőnek be kell nyújtania a rendszer dokumentációját, a NAD-103 kérelemmel és az önértékelés dokumentációjával együtt (ha az szükséges).

2. lehetőség: a PT-nak a rendszer elfogadására való jelentkezése

A PT-ok kérelmezhetik a MÉP-juk elfogadását. Az értékelés egy elfogadott PT által készített programból a következő lépésekből áll:

1. A rendszer tulajdonosa továbbítja a rendszer dokumentációját a NAH-nak, amelyhez csatolni kell információkat arról, hogy:

- a. az érdekelt felek jóváhagyták a rendszer tartalmát (ez vonatkozik a rendszerváltozásokra is);
- b. a PT a rendszerhez kapcsolódó bármely védjegyet levédetett;
- c. legalább egy MÉT kérte a NAH-ot a MÉP követelményei szerinti akkreditálását.

2. A NAH ezt követően átvizsgálja a rendszer értékelésének kérelmezését, meghatározza és elkészíteni a PT-nak benyújtandó költségbeclést.

3. A költségvetés elfogadását követően az értékelést a NAH elvégzi és az eredményt megküldi a PT-nak (kérelmezőnek). A nem megfelelőségek megoldása után pozitív döntés születhet a rendszer elfogadására. A MÉP alapján a MÉT akkreditálása ezután folytatható.

4. A MÉT-nek az új akkreditációra vonatkozó értékelése során a MÉP-al kapcsolatos nem-megfelelőségek felmerülhetnek, amelyek észrevétlenek voltak a MÉP kezdeti értékelése során. A megfigyelendő tevékenység során azonosított nem-megfelelőségeket a MÉT helyesbíti, amelyek várhatóan meg fognak felelni PT igényeinek is.

4.3.4. Együttműködés az EA-val és más nemzetközi akkreditáló testülettel

A tisztán nemzeti (hazai) alkalmazású megfelelőségértékelési programot a NAH megvizsgálja és dönt felvételéről akkreditálási tevékenységei körébe. Ilyen programok esetén a NAH sem az EA-t, sem pedig más akkreditáló testületet nem von be.

Nemzetközi szinten alkalmazott programoknál a NAH meghatározza azt a nemzeti akkreditáló testületet, ún. „home-AB”-t, amely az első értékelést elvégezte és az ez utáni esetleges programváltozásokat nyomon követte. Kizárólag csak ez az akkreditáló testület az, amely ilyen esetben a programtulajdonossal együttműködik.

A NAH EA-val való együttműködése az EA-1/22 A-AB előírás szerint történik. A PT-ok számára a nemzetközi kiterjeszhetőségről, kölcsönös elismerésről az EA-1/22 A-AB tartalmaz további leírást.

4.4. Akkreditálási követelmények megváltozása

Az akkreditálási követelmények megváltozásakor a NAH minden esetben követi a nemzetközi szervezetek útmutatóit.

A nemzetközi szervezetek útmutatói alapján a NAH elkészíti az áttérési ütemtervet az adott megváltozott követelmény rendszer bevezetésére. Az ütemterv tartalmazza a NAH azon feladatait, valamint az akkreditált szervezetek, természetes személyek azon feladatait határidők feltüntetésével, amelyek szükségesek az eredményes bevezetéshez.

4.4.1. NAH feladatai az áttérési időszakra

A megváltozott követelmények és a nemzetközi útmutatók alapján a NAH megállapítja az akkreditáltak számára szükséges lépéseket, határidőket, mellyel biztosítani lehet az akkreditáltak részére a biztonságos felkészülést és a követelményeknek való megfelelés értékelésének lebonyolítását.

A követelmények változásáról a NAH az akkreditált, illetve az akkreditálás alatt álló szervezeteket, természetes személyeket a honlapján tájékoztatja.

A NAH közleményben felszólítja az akkreditált szervezeteket, természetes személyeket, hogy megadott határidőre ők is készítsék el és küldjék meg a saját áttérési programjukat.

Meghatározza a belső munkatársak, külső minősítők, szakértők, akkreditáló bizottsági tagok felkészüléséhez szükséges képzéseket és megszervezi azok megtartását.

A beérkezett áttérési programokat a NAH értékeli, összesíti és elkészíti saját áttérési programját, a ciklusprogram részeként.

A követelmények megváltozása esetén az akkreditálás európai és nemzetközi szervezetei átmeneti időszakot határozhatnak meg, amelynek lejáratakor az új követelményeknek meg nem felelő akkreditált szervezetek, illetve természetes személyek akkreditáltságát az Akkreditáló Bizottság javaslatára a NAH visszavonja, illetve a visszavonás önkéntesen is kérelmezhető.

Az áttérési periódus alatt a vonatkozó szabvány szerinti tanúsítványok lejáratí idejének meghatározásakor az akkreditált szervezetnek figyelembe kell venni a vonatkozó szabvány kiadási dátumát. Ennek megfelelően az áttérési periódus lejáratá utáni érvényességi időt nem lehet megadni, s az érvényüket veszített szabvány szerinti tanúsítványok érvényüket veszítik.

A NAH az akkreditált tanúsítási tevékenységének megfelelőségét az esedékes akkreditálási eljárás, éves felügyeleti vizsgálati eljárás, illetve rendkívüli felügyeleti vizsgálati eljárás keretében igazolhatja, s az akkreditált csak a sikeres áttérést követően adhat ki tanúsítványt az új szabvány szerint.

A NAH az akkreditált irányítási rendszert tanúsító szervezetek előírt időre történő áttérés biztosítása érdekében az értékelési folyamatok megtervezéséhez határidőket határoz meg, melyről az akkreditáltakat tájékoztatja az alábbiakról:

- a) szabvány szerinti tanúsításra vonatkozó akkreditálási és felügyeleti kérelmet befogadási időpontja;
- b) a tanúsító testületek kérelmezhetik megfelelőségük értékelését rendkívüli felügyeleti vizsgálat során, ennek befogadási határideje;
- c) az előző szabvány szerinti akkreditálási, felügyeleti kérelem beadásának végső határideje
- d) a NAH új szabvány szerinti kérelmek befogadási határideje.

A fenti határidők elmulasztása esetén a NAH nem tudja biztosítani, hogy a tanúsító testület az IAF által meghatározott határidőn belül igazoltan megfelel az új szabvány szerinti irányítási rendszer tanúsításának akkreditálási követelményeinek.

4.4.2. Az akkreditáltak feladatai az áttérési időszakra

Ahhoz, hogy a NAH meg tudja tervezni az új szabvány szerinti áttérés akkreditálási programját és ezzel biztosítsa az akkreditáltaknak tervéhez igazodó akkreditált áttérési folyamatokat és azok feltételeit, az akkreditáltaknak a NAH által megadott határidőig be kell nyújtania az új szabvány szerinti akkreditálásra történő felkészülési, áttérési időtervét a NAH Irodájába.

Az áttérési időtervek összeállításakor az alábbiakra kell figyelemmel lenni:

- a) belső személyzet, auditorok felkészítése, kompetenciák értékelése, felkészültség dokumentált bizonyítása;
- b) meglévő és jövőbeli ügyfelek tájékoztatása az áttérési időszakról, követelményekről;
- c) az auditálási és tanúsítási tevékenységek időbeli áttekintése, időbeli ütemezése;
- d) tanúsítási időszak és az áttérési ciklus áttekintése;
- e) a tanúsítványok frissítéséhez szükséges tanúsítási döntések időbeli ütemezése.

Az akkreditáltaknak kötelező az áttérés lefolytatását kezelő eljárás megindítása előtt legalább **3 hónapot** meghaladó időn keresztül a megváltozott követelmények szerint működtetni irányítási rendszerüket.

5. Kapcsolódó szabályzatok és jogszabályok

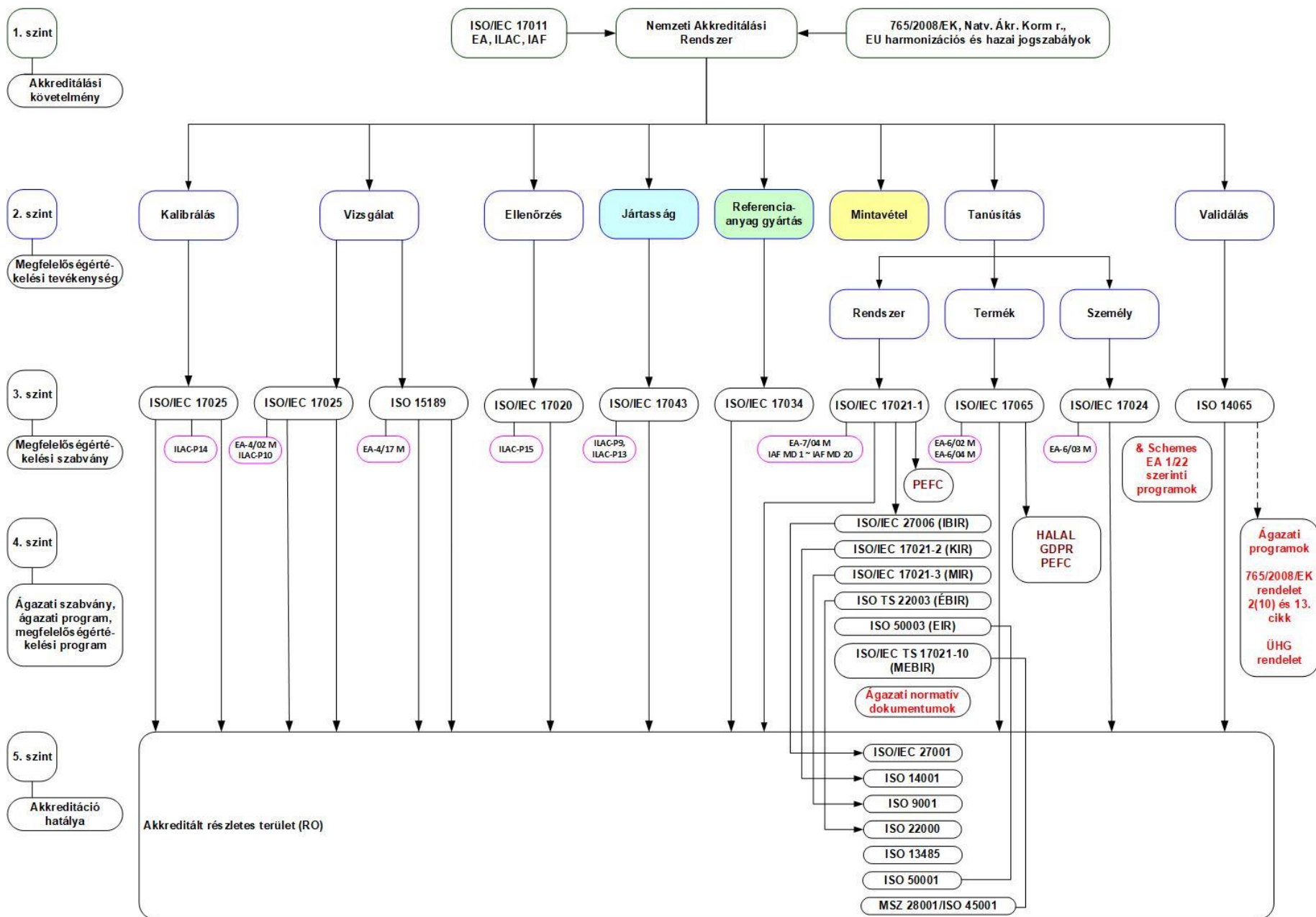
NAR-01 Értékelő szakasz szabályzata

6. Mellékletek

1. melléklet: Áttekintés a NAH megfelelőségértékelési programjairól.

7. Formanyomtatványok

NAD-103 formanyomtatványok

- Szabályzat vége -